

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házzal hozzá:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétbe és ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszatérítésére vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intősendők.

Egyes mások ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, április 4.

Orosz-francia viszály.

(K. Ö.) A legújabb híradás szerint Amerikában a japán kölcsönt többszörösen túljegyezték.

Ez annál érzékenyebben érinti az oroszokat, mivel külföldön, nevezetesen a francia pénzpiacra kölcsönt nem tudott kapni. Pedig oly feltételeket kínált melyek még egy kis keleti államnak sem váltak volna dicsőségére. Az orosz kormány most a pénzszerezésnek azt a szokatlan módját eszelte ki, hogy a belföldi piacot fogja igénybe venni. De hát aki tudja, hogy a tőkét ebben az irányban mily nehéz mozgósítani, nem nagy reményeket táplálhat a sikerhez. Ezt úgy látszik, az oroszok is jól tudják, innét elkeseredésök a francia pénzpiac és az egész francia nemzet ellen.

Az oroszok tudvalevően 1200 millió kölcsönt akartak a francia pénzpiacra elhelyezni. Eleinte simán ment a dolog és a lapok már az orosz kölcsön perktuálásáról irtak. Később azonban nehézségek merültek fel. Ki okozta ezeket, az örökös homályban marad. Az oroszok most már beérték volna a 600 millióval, később a 300 millióval, de még ennyit sem lehetett a francia pénzpiacra elhelyezni.

A francziák eljárását haute finance vezéralakja, báró Rothschild próbálta men-

tegetni, de oly módon, ami pénzpiaci szempontból nem igen fogadható el. Azt mondta ugyanis, hogy a francziáknak már is kilencz milliárd orosz értékpapir birtokuk van, nagyonis kockázatos dolog ezt az óriási értékállományt egy újabb milliárddal növelni.

Ez az indoklás senkit sem elégitelt ki, legkevésbé az oroszokat, kik nyomban rá is csáfoltak a pénzkiadó álláspontjára. Egy eszevesztett árcsökkenés indult meg az orosz értékekben, még pedig egyenesen az orosz pénzügyminisztérium kezdeményezésére. Ezzel Oroszország jelezni akarta, hogy nemcsak a hitelezőnek, hanem az adósnak is vannak jogai és nagyon veszedelmes oly nemzettel kikötni, mely kilencz milliárddal tartozik.

Azonban az említett kirohanás az orosz értékek ellen sem hozta meg az óhajtott kölcsönt. Az orosz értékpapírok árcsökkenéséről általában azt hittük, hogy az a francia pénzpiac ügyesen szőtt taktikája, hogy annál alacsonyabb árfolyam mellett kaphassa meg a kölcsönt, holott az a hivatalos Oroszország felelete volt a francia pénzpiac visszautasító magatartására.

Mindez természetesen meg nem történhetett volna, ha a francia diplomácia pártolja az orosz kölcsönt. A francziák azonban inkább hallgattak a német diplomáciára és a kölcsönből semmi sem lett. Németország tehát az orosz-japán háboruban már másodsor aratót említésre méltó győzelmet.

Először mikor Oroszországot a háboruba begratta. Ez lehetővé tette, hogy kedvező kereskedelmi szerződést köthetett Oroszországgal. Másodsor, mikor megakadályozta, hogy Oroszország újabb kölcsönt kaphasson Franciaországban. Ez lehetetlenné teszi, hogy Oroszország a háborút folytathassa és oly békefeltételeket lesz kénytelen elfogadni, melyek megálázók.

Oroszországban most nagyon elkeseredett a hangulat és Bompard urnak, a francia szeptérvári követnek már is tudtul adták, hogy ilyen körülmények között Oroszországra nézve a francia szövetségnek nincs nagy értéke. Mit fog erre Franciaország mondani, nem tudjuk. Legvalószínűbb, hogy az orosz flottának madagaszkári tartózkodását fogja lehetlenné tenni. Hivatkozni fog a nemzetközi jogra, melyre eddig hivatkozni megfelekezett. Bizonyos, hogy az orosz értékpapírok ellen intézett baissét valamivel meg kell torolni és bizonyos, hogy a német diplomácia a helyzetet ügyesen fogja kihasználni. Erre vall a német császár marokkói utazása is.

Az orosz-japán háborunak tehát előre nem sejtett messzemenő következményei lehetnek.

Önálló magyar vámtarifa.

Az ellenzéki pártok szövetségéről szóló hírek között egy sem keltett úgy Magyarországon, mint Ausztriában oly mélyreható

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Állatok a szinpadon.

Franciaiból* fordította: Dr. Némethy Gyula.

Tudják-e önök kik voltak a szinpad legnagyobb művészei, akikre a közönség legnagyobb lelkesedéssel dícséretes tömjénét, frenetikus tapsviharait? Ne keressék a czelebrításokat a lámpasorok királynői, vagy a melodramák királyai között. Nem valami híres tragikusról, sem valamely ünnepelelt énekesnőről, vagy bálványozott tenorról van szó. A siker legnagyobb rekordját... négy lábú, tollas, karmos, bundás művészek érték el. Valahányszor valamely darabban kutya, macska, vagy elefánt szerepel, értük lelkesedik legjobban a nézőtér, s ha valakiért, értük jöttek el a színházba.

Az állatok szerepeltetése a deszkákra egészen természetes gondolat. Minthogy a szinpad a valóság képe, helyet kell ott adni állat-

nak úgy, mint embernek. Némely jelenetnek kiegészítő részét képezik az állatok. Képzeld csak, hogy vén kisasszonyok kötnek, tereferélnek a szinpadon; a macskát, kedvencüket, csak nem hagyhatni ki mellőlük? Így is történt egy *«Les Banicheff»* cz. darabban, mely ezelőtt harmincz esztendővel volt divatban. De jól is viselték magukat a *«czirmosok»*; a nélkül, hogy a legkevésbé is megriadtak volna, elkezdtek játszani a gombolyaggal, az asztalterítő rojtjaival, mintha ott se lett volna a publikum.

A *«Le pardon de Ploërmel»* cz. darabban az egyik szín falusi tájékat ábrázol, patakkal, melyen fahid visz keresztül. Egy *kecske* jelenik meg, habozik, majd neki a hidnak s keresztül baktat rajta. Milyen szép alkalom elénekelni a kis románczot, a fehér kecskéről. A kecske kesergő urnője, ki szintén megjelenik a szinen, meg is teszi:

J'avais une chèvre blanche
 Au front étoilé de noir.
 Reviens, Bella voici le soir;
 Maitre loup pourrait te surprendre...

Ugy-e, hogy ez hatásos volt? Azt hiszik, hogy talán Bella szeszélyes lévén, mint kollégái, egyszer csak megáll majd az ut közepén? Ettől nem kell félni. Bőjtöltették Bellát egész nap, s mikor szabadon eresztették, a kulisszák mögött a szinpad tulsó végén egy köteg szénát mutattak neki. Az eredmény biztos volt.

Zola *«La terre»*-jében az egyik szín majort ábrázol; majort *tyúk* nélkül nem majort. Nincs gyávább szárnyas a tyúknál, de szerencsére falánkabb sincs. Elég volt egy kis ocsút szórni a szinpadra, s a szabadon eresztett tyúkok mind odafutottak. Ami az ösztönből engedelmes *birkákat* illeti, a *l'Ambigu* színház egyszer egy egész nyáját szerepeltetett a deszkákra. Egy pásztor vezetése alatt, szinte katonai fegyelemmel vonultak fel. Richepin *«Vers la Foie»* cz. darabjában *Coquelin Cadet* pásztor-szerepet vállalt; de a birkái kitömöttek voltak. A *Comédie Française* igazgatósága tisztább dolognak találta ezt.

A *galambok* pompásan beválnak, valahányszor valami darabban szükség van rájuk; mint-hogy nagyon szeretik a kömény (ánizs) szagát,

Uj üzlet.

Meglepő olcsón csakis

Uj üzlet.

Havas Béla kézmű-, divat- és rövidáruházában

NAGYVÁRAD Zöldfa-utca. 36. szám (Zöldfa-kávéházzal szemben.)

lehet vásárolni

Ruhaszövet 120 cm. széles — — — — 34, 68, 18.
 Kosztüm kelmék 140 cm. széles — — — — 118, 135, 48.
 Francia Delain mtr.-je — — — — —, 29, 96.
 Cosmanosi mosó voál mtr.-je — — — — 19, 29, 27.

Vásznak, asztalneműek, kanavász szőnyeg, függöny és ágyterítők, selymek és rövidáruk óriási választékban.

benyomást, mint a Magyar Kereskedők Lapja, azon jelentése, hogy Kossuth Ferencz elnöklése alatt egy szűkebb bizottság legközelebb hozzálát az önnálló magyar vámtervezetének kidolgozásához, mert az alkudozások alapját ez a tervezet fogja képezni. Egy hasonló tervezet különben már készen van a kereskedelmi miniszteriumban, amiről a függetlenségi párt meg fog győződni mihelyt kormányra jut.

A politikai válság.

A válság a koalíció vezérbizottságának tegnapi határozatával ismét — vajjon hanyadszor már! — holt pontra érkezett.

Ujabb terv még nem merült fel. Meghívást senki nem kapott. A király csütörtökön vagy pénteken Bécsbe utazik, hol valószínűleg újabb alkudozást kezd tanácsosaival, mert a válságot sürgősen meg kell oldani. Sürgeti Goluchowsky külügyminiszter, a ki nemzetközi diplomáciai kongresszust akar összehívni Bécsbe a balkáni ügyek rendezése és a fekete-tengeri flotta elindulása ügyében.

Mai hireink a válságról a következők:

Goluchowszky sürgeti a megoldást.

Bécsi levelezőnk azt jelenti, hogy gr. Goluchowszky Agenor sürgeti legjobban a válság megoldását bármi formában; az ő befolyásának köszönhető, hogy a király lejött Budapestre és itt próbálkozott puhításokkal.

Goluchowszky ugyanis legközelebb Bécsbe *nemzetközi diplomáciai kongresszust* akar összehívni. Ez a kongresszus revideálná a berlini kongresszus megállapodásait és újból rendezné a Balkán-félsziget ügyeit. Többek között itt adnának a bolgár fejedelemnek felhatalmazást a királyi cím felvételére és itt akarnák Oroszországnak azt a szívességet tenni, hogy szabad járást szerezzenek az orosz fekete-tengeri flottának. A meghívók is készen vannak, de nem me-

rik vagy nem akarják szétküldeni, míg a magyar válság tart.

Bécsi hírek a válságról.

A Wiener Allgemeine Zeitung — mint Bécsből jelentik — mai déli kiadásában foglalozik a magyar válsággal. Jól informált katonai oldalról — a lap azt akarja elhitetni, hogy hire Beck bárótól származik — arról értesül, hogy a király már csütörtökön nem lesz Budapesten.

A válság dolgában ismét vissza fognak térni az alkudozások terére; kísérletet fognak tenni, hogy nem lehetne-e a czimer- és zászlókérdésben adandó engedménnyel valami eredményt elérni. Inkább hajlandók volnának itt engedni, mint a nyelvkérdésben; katonáék még az ezrednyelvről nem akarnak semmit sem tudni.

Mit jelent a kikapcsolás?

Tegnap általános megütközést keltett a koalíció bizottságának elutasító határozata.

Ma már ismerve a részleteket, másképp ítélik meg a bizottság e határozatát s megnyugodnak abban.

Hogy mit jelentett tulajdonképpen ez a kikapcsolási tervezet, maga a király megbízottja magyarázta meg a bizottság ülésén.

Gróf *Andrássy* Gyula jelentése alapján megtudta a vezérő-bizottság, hogy a 450 millió hadügyi költségekből eddigelé részben el van kötve, részben le van kötve szerződések által 370 millió. Tehát csak az ezen felül lévő összeg kifizetését halasztanák el. Elhalasztanák pedig azért, mert ezen felül lévő rész arra lett volna szánva, hogy a *honvéd-tüzérség szükségletei beszereztesse*nek, részint pedig arra, hogy a hadsereg szükségleteinek azon részét fizessék belőle, *amit Magyarországon kell szállítással és megrendelésekkel beszerezni*.

A kikapcsolás e szerint olyan formán volna most már értendő, hogy ezen már elköltött 370 milliót kellene most megszavazni, továbbá a rendes ujonczjutalékot és a hadügyi költségvetést, ellenben elhalasztanák azon összegek

megszavazását, amelyek a honvéd-tüzérségre és a magyarországi megrendelésekre voltak szánva. Így Ausztria semmit sem veszítene s tulajdonképpen Magyarország még áldozatokat hozna. Ezzel szemben viszont az uralkodó semmi engedményre sem hajlandó.

A létszám-emeléshez ragaszkodik az uralkodó s a kapacitálásban azt emlegetik, hogy miután a két éves katonai szolgálatot követeltek, ennek megvalósítására a létszámot emelni kell, továbbá pedig a honvédségnek tüzérséggel való ellátását is csak létszámemeléssel lehet létesíteni. Eképen még világosabb tendencia: ha a honvéd tüzérséget fel akarják állítani, akkor föl kell emelni az ujonczlétszámot, de viszont a költségeknek épen a honvéd-tüzérségre szükséges részének elhalasztása megszűnik, mihelyt Magyarországon a tüzérség létesítését kívánják.

Ezen adatok megismerése folytán az intéző-bizottság egyhangulag határozta el, hogy a kompromisszumot nem fogadja el.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 4.

A képviselőháznak ma volt a szünet után első ülése, melynek tárgya nem volt valami érdekes, alakosságokkal telt el az ülés, amit előre is tudott mindenki és mégis a folyosók és karzatok zsufozásig megteltek.

A folyosók a teljes tanácsalanság képét mutatták.

— Mi lesz — hangzik a kérdés minden oldalon, de feleletet senki sem tud adni. *Ugron* Gábor ezt feleli a kérdezősködő ujságíróknak:

— A kulisszák mögött dolgoznak; keverik a kártyákat, csak mikor elének teszik az asztalra, akkor mondjuk mi: új paklit kérünk.

A hátsó folyosón, mely a társalgóba vezet gyülekezik a szabadelvűpárt, sétál fel és alá *Tisza* István és kihallatszik egy-egy megjegyzése:

ha a színész nő egy kis köményt tesz a hajába, ruha-ujjaiba, a galambok mind körülötte fognak repkedni, s esznek a tenyeréből. No de ezek az állatok még nem igazi színészek. Ezek még nem »játszanak.«

Első sorban az ember, »barátja« volt hivatalva, hogy játszó és kitűnjék »alkotásai« révén. Racine idejétől kezdve szerepelnek a kutyák a »király színészei« előadásain. A »Plaideurs«-ben egész sereg kis kutya jelenik meg a bíró, Perrin Bandin előtt, kegyelmet kérve anyjuk számára, ki kappantolvajlással van vádolva.

Venez, famille desolée!

Venez, pauvres enfants, qu'on veut rendre orphelins! Venez faire parler vos esprits enfants!

A »Le chien de Montargis« tragikus szerepet juttatott egy kutyának! Csaknem fölösleges elbeszélni a híres történelmi párviadalt, a honnan a darab tárgya kölcsönözve van. Abban az időben, amikor az »Isten-ítéletekhez« folya-

modtak, hogy a bűnöst felfedezzék egy kutya, melynek gazdáját legyilkolták, a gyilkossal zárt pályán viaskodott s legyőzte azt. Ez a drámai cselekmény képezte egy szindarab tárgyát, melyet egy boulevard-színházban játszottak s melyben egy külön idomított kutya adta dicsőséges elődjének szerepét. Először is urával jelent meg a kutya, s azt kedveskedéseivel halmozta el; később magában jött elő szomorúan, keseregve; végre, amint a bírót a büntetett helyére kalauzolja, dühös ugatásával elárulja a tettest, harcot szinlel vele, majd merész támadást intéz ellene, majd a paizsul szolgáló hordó mögé menekülve: utoljára ellensége nyakába ugrott s leterítette azt. Mihelyt megértették a derék kutyussal, hogy mit kell tennie, testtel-lelékkel a szerep tanulására adta magát; győzelme után vidámságát ugrándozással és oly vidám ugatással fejezte ki, mintha tudatában lett volna művészi sikerének; egyébiránt vigyázott mindig, hogy soha valósággal meg ne marja ellenfelét.

Tekintélyes hirneve Párisban képzelhetet-

len volt; az egész város látni akarta és tapsolt neki, akár Talmának vagy Mounet-nek s bizony, mikor a függöny legördülése után előjött hajlongani, ép úgy látszott örvendezni a sikernek, mint akármelyik színész.

A kutya után legjobb színész a ló: valóságos disze a színháznak. 1840 táján a Cirque Olympique-ban egy ló, *Zisko*, hőse volt egy öt felvonásos drámának: »Le cheval du diable«. Ez a csatáló Mahomed istállójából került a sátánéba, kitől *Ulrik* herczeg vette meg lelke árán.

Tizenegy képben, azaz ugyanannyi drámai kalandban mentette meg ura életét a legnagyobb veszedelmekből; egy ugrással mélységeken repült keresztül, dárdákon keresztül sebezetlenül vágatott; az északi sarkon egy rugással jegesmedve csapatot riasztott széjjel; elbűvölt, lángoktól körülnyalt, vasláncokkal átfogott kastélyból kihozott egy gyermeket; a lánczokon végigsétált, behatolt a tüzes toronyba s szájába véve a gyermeket, kihozta és ura lábai elé tette, míg a jegesmedvék neki rontot-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, lélegzőszervek hurutos bajainál, idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál

influenza után ajánljatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszűnteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg az alanti czéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc)

— Meglátjátok, visszabomlik minden.

— Hiszen mi is azt akarjuk, amit ők, de nem ilyen módon.

A bal és középső folyosón az ellenzék tanyáz. Árgus szemek kísérik Lukács László pénzügyminisztert amint Kossuth Ferenczhez lép és vele beszélget. Allítólag a *felirati vita* elhalasztásáról szólt és a lapoknak arról a híreről emlékezett meg, mintha ő a szabadelvűpártban Kossuthot megtámadta volna. A miniszter kijelentette, hogy ezt nem tette, hanem azt mondta, hogy Kossuth Ferencz, aki a békés megoldás újabb módja felé hajlott, már eleve nem titkolta aggodalmát, hogy nagy nehézségekbe fog ütközni. Egyébiránt beszéltek a folyosón, hogy a *király elutazik* és egyelőre semmisenem fog történni a válság megoldásában. Arról is beszéltek, hogy a *képviselőházat fel fogják oszlatni*, de ennek alig adtak hitelt.

Az ülésen különben *Fusth Gyula* elnökölt, bejelentette *Lukács, Grünzenstein, Tallián* lemondását kettős kerületeikről; a különféle bizottságok tagjai letették az esküt a Ház előtt, egy-egy előadó jelentést tett a bizottságok működéséről és nem minden pikantéria nélkül való volt, midőn a Münnich Aurélokhoz szokott szem — *Polónyi Gézá*t látta megjelenni az előadói széken. Holnap felolvassák *Kossuth indítványát* nov. 18-ára vonatkozólag és kitűzik annak indokolási napját.

Hogy rendezzék a fizetéseket?

— A városi tisztviselőknek. —

Pár nappal ezelőtt részletesen kimutattuk, hogy miért nem felel meg a kívánalmaknak a városi tisztviselők korpótlékára nézve a *Ragány János* városi főszámvevő által kidolgozott javaslat. Részletesen kimutattuk annak sérelmes rendelkezéseit.

A korpótlékról szóló javaslat mellőzése esetén azonban kell tenni valamit a tisztviselők helyzetének javítására.

A városi tisztviselők fizetés rendezését a következőképpen véljük megvalósítani:

1. Általános fizetés-emelés és arányosítás oly formában, hogy a kisebb javadalmazásu alkalmazottak illetménye nagyobb százalékban emeltessék.

2. Általános, mérsékelt fizetés-emelés (15—20 százalékos), arányosítás; továbbá fizetési osztályok s abban fokozatok, esetleg 5 évenkénti korpótlék megállapítása, figyelemmel itt is a kisebb javadalmazásuakra, valamint a nem nyugdíj jogosultakra.

3. A korpótlék intézmény (de semmi esetre sem a tanácsi javaslat szerint) oly módon, hogy a korpótlék visszamenőleg állapították meg azok részére, akik egy és ugyanazon állásban huzamosabb időt töltöttek el a nélkül, hogy előléptetésben részesültek volna, továbbá a tervezet szerint a 4-ik és 5-ik osztályban megállapított 4 ciklus helyett 3 ciklus volna megállapítandó oly formában, hogy a

IV-ik osztályban levők (3 ciklus) 160 koronával (5 évenként) az

V-ik osztályban levők (3 ciklus) 80 koronával (5 évenként) lépnének elő, továbbá helyesebb osztályozás és végül a nem nyugdíj-jogosultakról való gondoskodás, akár az illetmény emelésével, akár pedig fokozat megállapítása útján.

Az első javaslat állandó jellegű s a leg-radikálisabb volna, természetesen pénzügyileg a legtöbbbe kerülne.

A II-ik javaslat is megfelelne különösen pénzügyi szempontból és különösen nálunk a városi közigazgatásnál, mert ez által egyrészt a fizetés emelés és arányosítás megvolna, másrészt a csekély előléptetés helyett a fizetési fokozat vagy a korpótlék javítana.

A III-ik javaslat csak ideiglenes jellegű lehet, mert az aránytalanságot csak részben szüntetheti meg s a helyzeten is csak részben segítene.

Maga a tanács által javasolt korpótlék 5 évi ciklus alatt 46—46 ezer koronába kerülne.

A II-ik javaslat szerinti fizetés rendezés sem kerülne többre 60—64 ezer koronánál és csak 5 év múlva jönne valamely emelkedés a mérsékelt korpótlék, illetve a fizetési fokozat által.

A személyzeti illetményeket — a költségvetés szerint — leszámítva az abban foglalt lakbéréket, másrészt hozzá adva az egyéb alapokat terhelő hozzájárulásokat — 330 koronára felvéve, a rendezés 15—20 százalékkal 60000—640000 koronánál többre kerülne, ennek fedezetéül az az összeg szolgálna, amely a tervezett korpótlékre van felvéve, az 5 év multával bekövetkező emelkedésről annak idején lehetne gondoskodni anélkül, hogy a közköltőt emelni kellene.

Természetesen a tanítók korpótléka, miután nem a szoros közigazgatást szolgálják, továbbá a vámközégek, akik a tervezetben

sincsennek felvéve külön elbírálás alá esnek és ezen rendezésnél sok indokból figyelembe nem jöhetnek.

Ezen rendezés által javítanánk egy részről a tisztviselők helyzetét, másrészt a közigazgatásnak és minden esetre az igazságnak tenének szolgálatot és csak ezen a módon remélhetjük, hogy a tervbe vett személyzet leállítását sikeresen keresztül vihetjük.

A kérdés nagy jelentősége minden esetre megköveteli, hogy úgy a pénzügyi szakbizottság, mint a törvényhatósági bizottság alaposan foglalkozzék az ügygel és alapos tárgyalás után hozza meg a határozatát, mert ezen kérdésnek jól vagy rosszul történt megoldásával Nagyvárad város jövő közigazgatása felett döntünk.

Veridicus.

UJDONSÁGOK.

Két passzus.

(1) (*Az ügyvédi kamara.*) Ehhez a kis passzushoz — nem sok kommentárt kell fűzni.

Mert a dolog úgy áll, hogy az ügyvédi kamara közgyűlésén felolvasott titkári jelentésből, most az idén kimaradt egy háladatos részlet.

Háladatos azért, mert mint egy mesés gourmand falaton kaptak rajta; hogyné, hisz nincs élvezetesebb valami, mint szidni és ütni a finánczot.

És a finánczoknak az idén békét hagy a jelentés.

Honnan e következtetés?

Talán a finánczok megjavultak és egyebet sem tesznek, csak az adókat írják le.

Dehogy a rossz nyelvek ebben lelik a dolog nyitját.

Az ügyvédi kamara elnöke: *Hlatky* Endre.

Várad város országgyűlési képviselője: *Hlatky* Endre.

(*Ehrenfeldék az utcán.*) Az este gyanutlanul jövök ki a Fő-utcára. Mondom, hogy a Fő-utcára, mert ha még más félreesőbb utcán történt volna, azt mondanám, igazuk van miért járok arra. De hát úgy gondoltam, hogy

tak a büvölőnek — a gonosz Han d'Islandnak!*

Vannak az állatművészek között olyanok, melyek játszó tehetségükkel gyönyörködtenek bennünket, de vannak olyanok is, amelyek szeszélyükkel nevettenek meg ellenszegülve annak, amit a szerző kíván tőlük s a gonosz csínynek egész sorozatát követve el. Be kell

* A francia író nem emlékezik meg az elefánt játszó művészetéről, holott erről sok érdekeset lehetne mondani. Magam is láttam 1892-ben a bécsi Dreherpark szabad ég alatti színpadán három elefántot színeskedni, még pedig bámulatos ügyességgel. Az egyik közülük vendég volt, ki egy korcsmáros kényelmesen elhelyezkedett és sört rendelt. A korcsmáros hajlongva jelentkezett és kedvében járt a vendégnek. Kötény volt a derekán, sapka a fején. A vendég berugott s elkezdett bögni, garázdálkodni, végre elvetette magát a földön s elaludt, nagy horkolással. A korcsmáros bejött, csóválja a fejét, végre előhi egy rendőrt, aki előbb megkardlappozza a részegét, azután a korcsmárossal együtt kivezeti. A tapsra mind a négy vastagbőrű színész előjött s hajlongva köszöntötte a közönséget. A legkisebb elefánt vidáman kurjongatott a hajlongás közben. A ford.

vallani, hogy ezek gyakran a legmulatságosabbak. Ilyen a szokása a többi között a majomnak. Olyan okos mint a kutya, de nem olyan tanulékony, nem olyan engedelmes; szeszélyes, akaratos, csak akkor engedelmeskedik, mikor neki tetszik s e mellett mindig készen lehetünk, hogy valami gonosz tréfát fog elkövetni. A *Chateauban* játszottak évekkor ezelőtt egy darabot, melynek hőse egy hazafias tábornok volt, ki, hogy áthatolhasson az ellenség során, állatszeliidőnek öltözött át ál-szakállat és bajszot ragasztott, végre egy majmot, meg egy papagályt vett a vállára. *M. Albert Lambert* játszotta ezt a szerepet, ki most az *Odéon* művésze.

A papagálynak az a kiállhatatlan szokása volt, hogy urának fülét csipkedte, a majom lassankint hozzászokott a személyzet jövőse, menéséhez, a zenekar lármájához, s illedelmesen végezte kötelességét a próbákban.

Elérkezett az első előadás napja. A papagály mindjárt neki esett ura fülének, amin a

publikum jól nevetett, azon hiszemben, hogy ezt így tanulta be, a színésznek persze, aki ugyancsak szenvedett, nem volt kedve nevetni, de azért stoikus nyugalommal tűrte a nehéz dolgot.

Rákerült a sor a majom produkálására, hogy a közönség mulasson, s ne támadjon semmi gyanuja. A majom azonban miért, miért nem? nem akart lejönni ura válláról. Ez ösztökéli; a majom vicsorgatja fogait, a közönség pedig el kezd nevetni.

A színész, hogy vége legyen a komédiának, ostorával meglegyyinti a majmot, de erre a majom körülcsavarja farkát ura nyakán belekap álszakállába, lerántja azt és a közönség közé dobja!

Nem is próbáljuk meg leírni azt homérosi derűtséget, amely a közönséget elfogta erre a látványra, mely bizony átragadt magukra a színészekre is.

(Vége köv.)

Miután az idén *nagycsütörtök, péntek* és *szombat* izraelita ünnepekre esik, mikor is üzletem zárva van; ennél fogva felkérem a t. vevőközönséget, hogy *czipő, kalap és férfi divatúru* cikkekben szükségletét már annál is inkább *előbb* beszerezni sziveskedjék, mert felhalmozódott raktáram folytán az ünnepek előtt rendkívül mérsékelt árak mellett fogom elárusítani a *legjobbna ismert „Kézimunka“ czipő, legújabb divatú kalap, nyakkendő* és *fehértű* czikeimet.

Tisztelettel: **Leitner Lázár.**

a Fő-utcán csak mégis mehet és sétálhat az ember.

Hála Gerő főkapitány ur rendszabályainak ez csak hiu ábránd.

Hát úgy történt a dolog, hogy egyszerre egy csapat jött szembe velem, napszamosok. Elöl nők, hátul férfiak. Lehetek 100 vagy 120-an. Egy sorban 5—6-an.

Először úgy akartam csak a járda szélén elsurranni, de mégis, gondoltam, letérek az utra, nem lökdössük egymást kölcsönösen és főleg nem lesz kitéve öltözetem a lökdössés nyomainak.

De nem volt rá idő, hogy a magam elhátározása folytán térjek a kocsitra, mert egy pirosszallagos vezető rám ordított:

— Czoki innen! Le a járdáról!

A felszólításnak engedtem és nem ugyan a járdára, de a másik oldalra mentem át.

Ehhez a passzushoz már lehetne sok kommentárt fűzni. De minek?

Ez az Ehrenfeldektől elvakított tömeg nem tekint semmit. Mint ahogy nincs előtte semmi szent, semmi tisztelt. Csak a vad, elfogult szenvedély, mely neki ront még ártatlan békés embereknek is, és inzultálja őket azért, mert nekik nem lehet oly rongyosan járni, mint nekik. Pedig Isten a tanum, hogy én nem járok oly elegánsan és divatosan, mint Ehrenfeld úr az ő 20 filléreikből összegyűjtött ruhákban.

De ha nekik nincs semmi tisztelt, semmi szent, mért nem követi velük szemben ezt az elvet Gerő ur!

Próbatűzoltás a Nagypiacz-téren.

— A »Minimax« tűzoltókészülék bemutatása. —

Érdekes látványosságban volt tegnap délután része Nagyváradi város közönségének a Nagypiacz téren. Egy új, a tűzoltás terén igen érdekes találmányt, a »Minimax« tűzoltókészüléket mutatták be óriási érdeklődés mellett. A bemutatás ideje négy órára volt kitűzve, ekkor már mintegy háromezer főnyi tömeg tolongott a próbatűzoltás helyszínén. A jelenvoltak között ott láttuk a káptalani tisztikart, a gyárosokat, iparosokat és kereskedőket majdnem teljes számban.

A Nagypiacz Csarnok melletti részén voltak felállítva a meggyújtásokra szánt alkotmányok: egy méter fa, egy fából készült kémény bekátrányozva, egy petroleumos hordókból felrakott gúla, egy tabodé és kátránytő. Schlesinger Miksa igazgató és Grünwald Ernő mérnök, a Minimax társaság megbízottjai, négy órákor jelentették Gerő Armin főkapitánynak, hogy kezdetét veszi a próbatűzoltás. Legelőször a fakéményt gyújtották meg. A belülről kátránynyal bekent alkotmány egy pillanat alatt lángborult. Mikor javában égett Grünwald mérnök a »Minimax«-készülékkel — melyet egyik kezében tartott — locsolni kezdte a tüzet s husz másodperc nem telt bele már elfojtotta a lángokat a kitűnő készülékkel. A próbatűzoltás legérdekesebb része az volt, mikor az égő kátránytőcsát oltották el. Az óriási tüzet egy ember egy fél perc alatt eloltotta, úgy hogy az többet nem kapott lángra. Az egész próbatűzoltást a közönség tetszésnyilvánítása kísérte.

A próbaoltás után leghatározottabban meg lehet állapítani, hogy a »Minimax« óriási sikert ért el a tűzoltás terén s oly kiváló találmány, e téren jobb és használhatóbb nincs. A csukor süveg alakú készülék egy gomb beütése után

jön működésbe és tizenöt méternyi távolságból is lehet még vele tüzet oltani. A »Minimax«-ban levő folyadék a hová eljut, elfojtja a tüzet, mely már veszedelmessé kezdett válni.

A társaság megbízottjai a tűzoltás után, még a helyszínen több megrendelést kaptak. A próba-tűzoltásban a Minimax-társaság képviselőinek segítségükre voltak a városi tűzoltók. A hatóság emberei, különösen Gerő Armin főkapitány, Mezey Mihály tűzoltó-főparancsnok és Dósy Soma alparancsnok, kik jelen voltak a tűzoltókészülék bemutatásánál, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak a találmány kitűnő használhatóságáról, melynek segítségével nagy katasztrófákat képes megakadályozni.

TÁJÉKOZTATÓ.

Apr. 6, Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 29. Kath. Szabad Liceum zárünnepélye (estély.)

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* **Fraknoi püspök Budapesten.** Fraknoi Vilmos cz. püspök, nagyváradi kanonok, ki a telet évtizedek óta Rómában szokta tölteni, hol a vatikáni levéltárakban fáradhatatlanul kutatja a magyar vonatkozású okleveleket, mint értesülünk a napokban Budapestre érkezik, hol átveszi a muzeumok és könyvtárak országos felügyelő-bizottságának vezetését.

* **Közigazgatási ülés a vármegyén.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága ma, szerdán, április hó 5-én, délelőtt 9 órákor tartja rendes havi ülését, Beöthy László főispán elnöke alatt.

* **A jövő évi választók összeírása.** A törvény szerint a jövő évi választók névjegyzékének összeállítását április elején meg kell kezdeni. Nagyváradi város központi választmánya ma kezdi meg a névsor összeállítását s erre vonatkozólag a polgármester, mint a központi választmány elnöke, a következő hirdetményt adta ki: Az 1906. évre érvényes képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása céljából kiküldött összeíró küldöttségek elnökei bejelentették, miszerint az összeírás munkálatait f. hó 5-én, szerdán délután a városi székház adóhivatali helyiségében (földszint) fogják megkezdeni. Erről az érdekelteket az 1874. évi XXXIII. t.-cz. 32. és 36. §-a értelmében azzal értesitem, miszerint az összeíró küldöttség előtt választói jogosultságuk igazolása végett — a kellő okmányokkal ellátva — személyesen jelentkezhetnek. Nagyváradi, 1905. április hó 4. Rimler Károly polgármester, mint a központi választmány elnöke. — Az újvárosi névjegyzék összeállításával megbízott küldöttség elnöke pedig a következő felhívást bocsátotta ki: Az 1905. évi képviselő választók névjegyzékének kiigazítása végett Újváros és Külváros városrészekre kiküldött bizottság működését 1905. évi április hó 5 ik napján délelőtt 10. órákor megkezdi. Nagyváradi, 1905. évi márcz hó 31-én. Mezey Mihály biz. elnök.

* **Az ujpesti plébános halála.** Illek Vincze apátplébános, Ujpesti róm. kath. egyháznak 35 év óta köztisztviselőnek örvendő lelkésze, tegnap reggel 68 éves korában szívizélhűdés következtében meghalt. Illek Vincze apátplébános tevékenyen részt vett Ujpesti község alapításában és kulturális fejlődésének előmozdítá-

sában. Elhunytá mély gyászba borította Ujpest összes lakosságát.

* **A kath. Szabad Liceum** holnap, böjti estélye iránt városszerte nagy az érdeklődés. Már előre is úgy ígérkezik, hogy ez lesz a Katholikus Kör egyik legsikerültebb estélye. Mint már megirtuk, böjti előadást dr. Hatkó Valér tart, Csipkés Sándorné és Peiser Sárika pedig zongora számokkal működnek közre.

* **A miniszter tiszteletdíja.** A földmívelésügyi miniszter leiratban értesítette Nagyváradi városát, hogy egyik szorgalmas rendőrtisztviselője: Rész Bertalan rendőrbiztos részére, a munkás közvetítés körül kifejtett működésének elismerésül, egyszáz korona tiszteletdíjat engedélyezett s ezen összeget a kir. adóhivatalnál ki is utalta.

* **Steinberg altábornagy kitüntése.** Nagy örömet okozott tegnap Nagyváradi városban a helyőrség, mint az előkelő polgári társadalom körében a hivatalos közlöny legújabb számának egyik közleménye, mely hírül adja, hogy ő Felsőháza sok évi sikeres működése elismerésül nemes Steinberg Mór altábornagy, a nagyváradi 17. gyaloghadosztály parancsnokának a *Lipót-rend lovagkeresztjét* adományozta a díj elengedésével. Steinberg régi hű katonája ő Felsőháza, ki életét kora ifjúságától mostanig, mikor már katonai pályája delelőjén áll, a hadsereg szolgálatában töltötte. Nagy fegyelmet tartó, szigorú, de igen humánus vezér, amiért a tisztikar és a legénység előtt is közkedvelt egyén. A polgári társadalomnak is tiszteletben álló tagja, ki csak fokozta Nagyváradi itt léte alatt a jó viszonyt a katonaság és polgárság között. A kitüntetés fölött érzett öröm mellett az kelt úgy a hadsereg, mint az előkelő polgári társadalom körében sajnálatot, hogy a kitüntetés előjele a nyugdíjazásnak, mert Steinberg már nyugalomba vágyik. A megérdemelt kitüntetés alkalmából Steinberg altábornagyot tegnap igen sokan felkeresték jókívánataikkal.

* **A Szigligeti-társaság választmányi ülése.** A Szigligeti-társaság tisztikarát és választmányi tagjait van szerencsém a f. hó 5-én d. u. 5 órákor a Gazdasági és Iparbank igazgatósági szobájában tartandó választmányi ülésre tisztelettel meghívni. Nagyváradi, 1905. április 3. Rádl Ödön, elnök.

* **A dinamit ellen.** Dimanit ellen az osztrák belügyi és kereskedelemügyi miniszterekhez több osztrák képviselő interpellációt intézett, melyben azt kérték, hogy a dinamit használata mint ami már igen sok alkalommal vezetett balesetre, általánosságban tiltassék el és ipari vagy termelési célokra az »Amoral« használtassék, mint amely a mindennapi életben a baleseteknek elejét veszi. Az »Amoral« természetesen osztrák ember találmánya, de nálunk sem ártana, ha a dimanit helyett *Fülöp Gyula* magyar mérnök »Fülöpít« nevű robbantószerét vennék használatba, mert ennek felrobbantásához olyan műszaki eszközök kellenek, hogy a balesetek bekövetkezése teljesen ki van zárva.

* **Leugrott a vonatról.** Megrendítő szerencsétlenség történt a Szabadka—Baja között közlekedő vonalon. A bikityi állomáson mielőtt a vonat megindult, felugrott egy utas. Nem sokára azután, hogy a vonat megindult, a kalauz bement a kocsiba és kérte tőle a vasúti jegyet, amit azonban az utas nem tudott felmutatni. A kalauz erre kijelentette, majd a legközelebbi állomáson átadta az állomásfőnöknek. Az utas azonban nem várta be, míg a vonat berobog, hanem utközben leugrott a vonatról, még pedig oly szerencsétlenül, hogy a kerekek

alá került s a vonat darabokra tépte. A többi utasok nem vették észre az illető eltűnését, csak mikor a kalauz kereste, kezdtek érdeklődni iránta, de már akkor nem találták sehol. A szerencsétlenségnek egy pályáőr jutott a nyomára, aki pályatest bejárása közben megtalálta a véres holttestet. A szerencsétlenül járt utas személyazonosságát nem lehetett megállapítani, mert semmiféle írás nem volt nála. Ugyanazon a vonaton egy másik szerencsétlenség is történt aznap. Macskovics Kálmán névű asszony utazott azzal a vonattal és a kalábai szállásoknál levő feltételes megállóhelyen akart leszállni. A vonatvezetőnek azonban elfeledte mondani, hol akar kiszállni, ennek következtében a vonat az említett megállóhelyen nem állott meg, hanem tovább robogott Macskovicsné csak akkor vette észre mulasztásának következményét amikor a vonat túlhaladt a megállóhelyen. Ekkor az asszony, kinek más-különbön sürgős dolga volt, felkapta egyéves kis gyermekét s azzal leugrott a robogó vonatról. Ugrás közben a gyermek kiesett az anyja kezéből s lebukott a gyermek a puha homokba, ahol sértetlen maradt. Az asszony azonban nekiesett a sorompósodronynak, mely visszadobta őt a vonat alá. A vonat kerekei levágták az asszony lábait és az egyik karját.

*** Sorsjáték a városi árvaház javára.**

A nagyváradi városi árvaház női választmánya a múlt évben nem tartotta meg a szokásos karácsonyi vásárt, hanem ahelyett a pénzügyminisztertől egy tárgysorsjátékrendezésére kért engedélyt a városi árvaház javára. A miniszter a kérelmet teljesítette s megengedte, hogy a városi árvaház és részben a Sztaroveszky-alapítványi gyermek-kórház javára április hó 30-án tartásuk meg a tárgysorsjátékot. A rendezőség már is igen érdekes és értékes tárgyakat szerzett be a sorsjátékhoz.

*** A felakasztott gyermek.** Nagy igazgatóságban tartja Törökszentmiklós lakosait egy elvetemedett ember brutális merénylete, melynek egy gyermekélet esett áldozatul. A múlt héten Óz Ferencz kertész nyitott kertjébe betévedt a kis hét éves Veres Pál, akinek feltűnt a még az őszszel rónába rakott zöldség szép friss hajtása. A kis fiu kihuzott két szál zöldséget, hogy haza vigye megmutatni az anyjának. Óz észrevette, hogy a kis fiu zöldséget huzott ki, s emiatt oly éktelen haragra lobbant, hogy előbb alaposan elverte a gyermeket, azután pedig lábánál fogva felakasztotta egy fára. A gyermek sírása és jajveszélése fölkelte a környéken dolgozott munkások figyelmét, akik aztán levágták a kötélről a kis Veres Pált, akinek már akkor orrán és száján ömlött ki a vér. A megkínzott gyermeket haza vitték a szüleihez, ahol orvosi ápolás alá vették, de hiába, a kis gyermek másnap meghalt. Az esetet a községi előljáróság bejelentette a szolnoki törvényszékhez, honnan a vizsgálóbíró, a királyi ügyész és két orvos kíséretében kiutaztak Törökszentmiklóásra és a kis halottat felboncolták. Az orvosok kétségtelenül megállapították, hogy a kis fiu Óz merényletének esett áldozatul. Mikor ezt a nép megtudta, összegyülekezett Óz Ferencz háza előtt, ahol már akkor a csendőrök őrizték a gyilkost s be akartak rontani a házba, hogy agyonverjék az elvetemedett embert. A csendőröknek csak nagynehezen lehetett az elkeseredett népet széjjeloslatni s a gyilkost aztán kellő fedezet mellett beszállították a szolnoki törvényszékhez.

*** Az osztálysorsjáték** tegnapi huzásán a következő számokat huzták ki — nyere-ménynyel:

15.000 koronát nyert: 97903.

10.000 koronát nyertek: 716 27315 27321 58132.

5000 koronát nyertek: 6244 20949 31552 37858.

2000 koronát nyertek: 3728 10827 14112 21057 27372 38756 42320 49556 50248 62293

73924 82462 86806 90662 91661 97292 98130 108790.

1000 koronát nyertek: 2327 2389 7140 14773 17929 24239 29743 31347 32467 38019 43218 47779 49506 50786 55365 56104 57638 59964 61808 62341 63667 64501 65315 68132 68517.

500 koronát nyertek: 59 1095 6896 7570 12354 15175 15286 15528 17170 20455 22112 23817 25884 26176 26683 20867 27564 28498 29551 29861 30383 30441 33094 35320 36437 36774 39522 41402 42449 44113 44180 44573 48937 52706 54982 55997 56618 57407 59703 60836 61813 65044 65540 65573 67548 75758 76039 105291 106605.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

Pannónia étterem és télikert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitűnő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x **Sok pénzt takarít**, ha mindennemű vásznat, ágyneműt, paplant, takarót, női és férfi fehérneműt közvetlen gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 55. I. em.*

x **Mulató a Szabó vendéglőben.** Szűcs Laczi kitűnően szervezett társulatát annyira megkedvelte már a nagyváradi közönség, hogy szinte bucsujáró hely lett a Szabó vendéglője, mely gyönyörű télikertté van átalakítva, a társulat egy nagyon kedves női taggal szaporodott, *Ricza Gizuska* egy nagyváradi szépleány lép fel esténként, aki csak most lépett a bretli pályára, a társulat erőssége Szűcsné Ilonka a kedves szubrett énekesnő, azonkívül fellépnek még *Haber* szájharmonikus művész, ki remek számaival valóságos elragadja a hallgatóságot. Nagy hatással szokott énekelni *Papp* Ferencz, a jeles baritonista is, aki a nótakirály társulatának erőssége volt. A műsor utolsó és leghatásosabb száma *Farkas* Imre jeles poéta »Vén cigány« című melodiája, amit a direktor ad elő igaz szép hatással.

x **Lloyd-kávéházban** ma este *Dula* Miklós elsőrendű zenekara nagy hangversenyt tart.

Uj

butor-iparvállalat

és raktár

Nagyvárad, Szent-László-tér
Rimanóczy-ház (Holdas templom mellett.)

A napokban nyílt meg a mai kor minden igényeinek megfelelő **szalon, ebédlő, háló, fürdő, szálloda és kávéházi berendezési vállalat** és saját kárpitos- és asztalos műhelyem, hol minden e szakmába előforduló munkák úgy hazánk, mint külföldön 18 éven át szerzett gyakorlati és elméleti képzettségem szerint saját vezetésem alatt készülnek.

Tisztelettel

Büchler Márton.

Helybeli és vidéki telefonszám 584.

IRODALOM.

A hadsereg. E művészi izléssel kiállított és kitűnően szerkesztett képes folyóiratnak márcziusi száma a napokban jelent meg s úgy szövegbeli, mint illusztracionális tartalmánál fogva valamint hazafias iránya miatt érdemes a pártolásra. A többek között igen érdekes képet közöl *Mandsuriában* levő vezérkari tisztjeinkről. (*Csicserics* alezredes és gróf *Sztepiczky* százados.) Azonkívül több aktuális közlemény teszi érdekessé a lapot, mely *Aradon* jelent meg s melynek munkatársai kiválóan képzett katonatisztek, kik katonákhoz méltó szorgalommal igyekeznek érdeklődést és rokonszenvet kelteni a honvédelem ügye iránt. A lap előfizetési ára negyedévenként 4 korona.

Az Örökimádás című folyóirat márcziusi (3.) száma a következő tartalommal jelent meg: Kereszt és oltár. — Szent Lidvina. — Az Oltárszentség tisztelete Belgiumban. — Ébredj, én népem! — Hogyan jutott el az ortodox-lutranus pásztor az igazságra? — A kedves ibolya. — Egy új eucharisztikus szent. — Az Eucharisztia Zenéje. — Vegyesek. — Ágnes vagy az Oltárszentség kis mennyasszonya. — Értésítés. — Oltáregyesületi ügyek. — Elmélkedés a legfőbbesébb Oltárszentségről. — Hirdetések. E valóban életrevaló folyóirat a Központi Oltáregyesület (Budapest, IX. ker., Rákos-utca 5.) kiadásában jelenik meg s előfizetési ára egy évre csak 3 korona. Ajánljuk t. előfizetőink pártfogásába.

Az Oktató Népkönyvtár tanulságos népies folyóirat XIV—1905. III—IV. száma a következő érdekes tartalommal jelent meg:

Hajótörés után. Wetzl X. F. után P. Nagy Ipoly. Előszó. — 1. A gyónás nem emberi találmány. — 2. A gyónást Isten szerezte. — 3. A gyónást kívánja az emberi szív. — 4. A gyónás öt része. — 5. A gyónás haszna egyesekre nézve. — 6. A gyónás haszna a családra és az államra nézve. — 7. Különböző ellenvetések és kifogások a gyónás ellen. — Zárószó. — A gyónási titok stb.

A mű havonként 4 iven jelenik meg és érdekes olvasnivalókon kívül hasznos tudnivalókat is hoz. Kath. körök, egyesületek nagy lelkihaszonnal járatták. Egy évre 4 kor. Megr. Oktató Népkönyvtár szerk. Budapest, VII., Csömöri-ut 16.

Az Egyházi Közlöny (szerkeszti *Ger-gely* József) XVII. évf. 13. számának tartalma:

Vesércsikk: (R. L.) Munkaképtelen papok otthona. — *Egyetemes egyház:* Titkos konzisztórium a Vatikánban. — A pápa névnapjának megünneplése. — A spanyol király római látogatása. — A pápa és a keresztény demokráciák. — Róma lakossága. — A bresciai választás. — Az egyház és az állam szétválasztása. — A katolikus egyház Angolországban. — *Szociális kérdések:* Laczó Viktor dr., A két töke. (Az egyik töke.) — *Szentírás:* Gallovich Jenő dr., A biblia — «foszlányokra tépve.» — *Vallástanítás:* Guzsvencz Vilmos, Hitoktatás az állami képzőintézetekben. (I.) — Szirtes Antal, Mindennapi imáink. — *Liturgia:* Fludorovics Zsigmond, Applicatio pro populo az investitura napján. *Lelkipásztor:* (SV) Salonna és töpörtyü. (I.) (AI) (II.) — *Egyházi ének és zene:* Járossy Dezső. A grammofoon az egyházi zene szolgálatában. — *Rendeletek:* Circa qualitatem cereae in sarcris functionibus adhibendae. — *Széljegyzetek:* Ellen Key. Az erdélyi biboros. Bihorosok a magyar sajtóban. — *Külömféle:* Nobody. Varga betű — Amerika felé. — *A hét krónikája.* — *Irodalom.* Pápay Ferencz, *Vucskics* Gyula. A kereszt iskolája. — Gerebenics Sándor, Messiás-Bűn-Bucsu. — A hét világirodalmából. — Személyi változások, hírek és apróságok. — Memento. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., Esterházy-utca 15.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Koldus diák.
Csütörtök: A paradicsom.
Péntek: A paradicsom.
Szombat: Szulamith.
Vasárnap: Ocskay brigadéros.

Z. Bárdy Gabi. A Modell meglehetősen pikáns kis czimszerepében köszöntött be tegnap Bárdy Gabi a nagyváradi közönséghez. A be-
köszöntésnek természetesen fényes volt a sikere, tekintve azt, hogy a darabban egyformán érvényesül a művésznő klasszikus termete és kevésbé klasszikus, de igen ügyes éneke s végtelenül rutinos játéka. Bárdy Gabi szép megjelenésével s eleven, fordulatossal, eredeti játékkal föltétlen diadalt aratott. A közönség alig győzte tapssal, kihívással. Ritkán akad a tenyereknek és látszóvegeknek oly sok teendőjük, mint tegnap akadt.

Z. Bárdy Gabi mellett nagy sikere volt Horváthnak, akinek tudvalevőleg Nicolo rikancs egyik legjobb szerepe, továbbá Szathmárynak pazar komikumáért, T. Pogány Jankának, Békefinék. A II. felvonásbeli sikkes tánczczal Bércziné, Zách Terka és Tóth Böske arattak viharos tapsokat.

Z. Bárdy Gabi második fellépte. Z. Bárdy Gabi a budapesti népszínház kiváló művésznője ma este lép fel másodszor a Szigligeti-színházban s eljátsza a »Koldusdiák« czimszerepét. A bájos divának ez egyik legjobb szerepe, amelyet úgy Kolozsvárott mint Budapesten a legnagyobb tetszéssel játszott. Kivüle Vlassák Vilma, Anday Terka, T. Pogány Janka, Horváth, Rédey, Bognár, Bérczi, Szathmáry játszanak nagyobb szerepeket. A mai előadás páros bérletszűnetben tartatik, rendes helyárrakkal.

Z. Bárdy Gabi utolsó fellépte. Az igazgatónak sikerült Z. Bárdy Gabit még egy előadásra megnyernie s így holnap, csütörtökön eljátsza a »János vitéz« czimszerepét. Ez az előadás is bérletszűnetben, rendes helyárrakkal megy. A bérlők jegyeit mindig délig tartja fenn a színház pénztára.

A paradicsom. A budapesti vígszínháznak mulatságokkal telt bohózata lesz a színház legközelebbi premierje, még pedig pénteken, április hó 7-én.

ZENE.

Bázár Gyula zeneművei.

Orosháza finom lelkű, nagyműveltségű plébánosa szép czélú vállalkozással lép a közönség elé.

Az Orosházán építendő új róm. kath. templom alaptőkéje javára felajánlja zeneműveinek tiszta jövedelmét. A kik e műveket ismerik, mind arra a meggyőződésre jutottak, hogy Bázár Gyula a zeneköltészetnek hivatott művelője, a kinek műveit légyonban azok belső értéke ajánlja. Most még nagyobb elterjedést fog nekik biztosítani az a nemes czél, amelyre tiszta jövedelmüket Bázár felajánlotta. A kiváló szerzőnek Nagyváradon is sok ismerőse van s így műveinek városunkban is szép kelendősege lesz. Az egyes művek a következők:

a) Szalon művek:

«Barátság» ára 3 kor., «Hullámverés» ára 2 kor., «Holdfényed» ára 2 kor., «Andante Religioso» ára 1 kor. 35 fillér, «Miramare» ára 2 korona.

b) Indulók:

«Baráti kör» ára 1 kor. 28 fillér, «Gyász-induló» ára 1 kor. 14 fillér, «Rajta vitézek» ára 90 fillér

c) Dal és táncz:

«Rákóczy keringő» ára 2 korona, «Az éndalom» ára 80 fillér.

A tiz zongoradarab egyszerre megrendelve 14 korona. Megrendelhető postautalvánnyal a szerzőnél Orosházán, vagy Magyar Gábornál Budapesten, V. Akadémia-utca 13.

Végül dallamos és könnyű előjátékok orgonára vagy harmoniumra, valamennyi hangnemből 151 praeludium gyűjteménye és a függelékben 4 Ave Maria, 3 Tantumergo, 2 Pastorale. Ara 6 korona.

TÁVIRATOK.

A király Bécsbe megy.

Budapest, április 4. (Saját tud. táv.)
Ő Felsége a király 3 óra 30 perczkor Bécsbe utazik.

A bécsi lapok ezt a hirt úgy kommentálják, hogy a királynak már fölsőlegessé vált budapesti tartózkodása.

A szabadelvűpárt határozata.

Budapest, április 4. (Saj. tud. táv.)
A szabadelvűpárt intéző bizottsága ma elhatározta, hogy az ellenzék indítványa ellen addig nem fog semmit sem tenni, míg annak tartalmát nem ismerik.

A győri választás.

Budapest, április 4. (Saját tud. táv.)
Győrben Hilbert Károly függetlenségét választották meg 406 szótöbbséggel.

Az ellenzék felirati javaslata.

Budapest, április 4. (Saját tud. táv.)
Az ellenzék egy kiváló tanja ma egy újságíró kérdésére azt válaszolta, hogy az ellenzék felirati javaslata semmi szenzációs dolgot nem tartalmaz. Az ellenzék követelése, a nemzet követelése, melyek elől a korona nem zárkozhatik el.

Hivatalnok miniszterium.

Budapest, április 4. (Saját tud. táv.)
A hét végén kifogja a felség nevezni a hivatalnok miniszteriumot, melynek tagjai nem politikusok lesznek.

A hivatalnok miniszterium vezetője nem Sándor János lesz.

A Sándor-féle kabinet alakítás csak üres kombináció.

A soproni választás.

Budapest, április 4. (Saját tud. táv.)
Sopronban a választás még folyik. Este 6 órakor Széchenyi Ernő grófnak 514, Berets Albertnek 690 szavazata volt.

Hirek a Balkánról.

Konstantinápoly, ápr. 4. A polgári ügyvivők közbenjárására elrendelte a főfelügyelő hogy Nassze testvérek és Szotir Valev vodenaí exarkista bolgárok perének felülvizsgálatát. Az első sorban említette a múlt hó 9-én a szalonikii rendkívüli bíróság a házában talált ólom-bomba miatt 15 évi börtönre ítélte. Különböző tanuvallomások, melyeket a bíróság nem vett figyelembe, arra hagynak következtetni, hogy a bombát egy rendőr vitte a házába, aki részt vett a vizsgálaton.

Konstantinápoly, április 4. Mai athéni

jelentés szerint a görög kormány a krétai önkormányzatot biztosító hatalmakhoz körjegyzéket intézett, amely elveti a krétai mozgalmat és a hatalmak támogatását kéri a rend helyreállítására, mely ezélből megadta Kánaea képviselőjének a szükséges utasításokat.

Konstantinápoly, ápr. 4. Tabanovcse vasuti állomáson (kumanovai kerület úszkúbi vilajet) egy szerb banda rálött a csapatokra. Harcz keletkezett, amelyen négy katon és négy szerb lakos elesett. A szerbek között van Nikolavrányai százados, Veszelinkovics hadnagy és egy orvos.

A banda többi nyolcz tagját elfogták és Kumanovóba vitték, hol a katonák megöletése miatt négy elkeseredett mohamedánt lemészároltak. Az úszkúbi váli távirati uton vizsgálatot rendelt el. Két mohamedánt letartóztattak. A banda fele szerb királyságbeli, másik fele törökországi volt. Az exarkátus jelentései szerint az elmúlt időben a kumanovói kerület 23 falva közül 19-et kényszerített az exarkásustól a patriarkátushoz való áttérésre.

A háborút folytatják.

Budapest, április 4. (Saj. tud. táv.)
Pétervári távirat szerint az orosz-japán háborút folytatni fogják.

Vladimir nagyherczeg palotájában ma nagyherczegi tanács volt, melyen leszavazták a háboru folytatására tett javaslatot. A czár egyenes kívánságára azonban folytatni fogják a háborút.

NYILTTÉR.

Szóbel Adolf

női ruha és confection készitési műterem
Nagy Sándor-utca 4.

Ajánlja a szakmájába vágó női ruhák divatos elkészitését, u. m. utcaizai és estélyi toalettek, angol és francia szabásu ruhákat, costumöket, felöltöket mindennemü fazonban.

Vidéki megrendelőktől ruhaderék beküldése kívántatik mérték helyet.

Kitünő tisztelettel:

Szóbel Adolf,

angol és francia női szabó.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemü közönséget, hogy

német szücs-üzletet nyitottam,
raktáromon mindenkor e szakmába vágó kézmunkák kaphatók és megrendeléseket gyorsan és pontosan készitek el a legjutányosabb árak mellett, ugyszintén szörme-áru nyári megörzésre és annak gondot zását elfogadom.

Üzletem tűz ellen biztosítva van.

A nagyérdemü közönség szives pártfogását kérve maradtam tisztelettel:

Zimányi András,

Nagyvárad, Színház- és Apáczta-utca sarkán
(Dr. Adorján-palota.)

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP. 29.

Angol regény.

VII.

Junius egyik esti órájában, bár már a nap nem süttött melegen s kezdett eltűnni a craig-felli hegyek között, a Veres háznak egyik szobájában még mindig le voltak eresztve a függönyök. S annak is elmúlt már vagy egy hete, hogy a szürke lovakat nem látták a Farnham kisasszony ajtaja előtt — de viszont Fergusson doktor többször jelent meg napokint a háznál.

Farnham kisasszony most végre igazán beteg volt — haldoklott. Egyedül Montgomery Mari ült némán a keresztanyja betegágya mellett a sötét szobában, őrködve a beteg felett, míg az el-elcsunyt.

Mari igen bágyadtak és szomorúnak látszott, ki volt merülve az örökös virrasztástól, szemel ki voltak sirva, mert e földön egyetlen barátjától, védelmezőjétől kell neki nem sokára megválnia. Szegény gyermek, neki keresztanyján kívül se rokona, se barátja nem volt széles e világon, s ha ez is elhagyja, úgy marad, mint a sziklára tévedt virág.

Farnham kisasszonyt egy kicsit újra elnyomta az álom — de alvásközben lassan és fájdalmasan lélegzett s a szenvedés nyomai nagyon meglátszottak rajta. Mély csend borult mindenre s a letűnő nap sugarai csak lopva tudtak beférkőzni az ablakfüggönyökön át. hogy néha-néha megvilágítsák a virrasztó halvány arcát.

Künt az istállóban toporzékoltak a Farnham kisasszony szükei. Az öreg kocsis, egy nyugdíjas, a krimi hadjáratot kiszolgált vén katona, a sarokban ült a lovai mellett s keservesen siratta haldokló asszonyát, a ki mindig olyan jó volt hozzá.

Fergusson doktor gyors léptekkel közeledett a Veres házhoz s egy könyező férficseléd azonnal ajtót nyitott előtte.

— Parkins, hogy van urúje? kérdezte a doktor.

— Rosszul, ma még gyengébb, mint tegnap este.

A doktor szóltanul haladt tovább s egyenesen a beteg szobájának tartott.

Mari bánatos arccal sietett elébe.

— Örülök, hogy itt van — mondá. — Keresztanyám ma este feltűnően sokat kérdezősködött önökről, bizonyosan várta.

— Történt valami változás?

— Nem mondhatnám; mindössze is anynyi, hogy nyughatatlanabb, mint máskor.

— Mari, még sincs itt Alick? kérdé a beteg halkan.

— De igen, itt vagyok — szólott a doktor az ágyhoz lépve s megfogva a beteg kezét.

Farnham kisasszony kihuzta kezét a doktoréból.

— Soh'se fáradjon, úgy is hiába nézi az üteremet — mondá. Megyek, itt hagylak beneteket. Doktor, kevesebb lesz egy betegével. A míg beszélt, hosszasan nézett Alickra.

— Mari?

— Itt vagyok, keresztanyám.

— Gyermekem, egyedül óhajtok maradni a doktorral.

Mari szó nélkül hagyta el a szobát — Fergusson pedig leült a beteg ágya mellé.

Farnham kisasszony egy darabig csendesen feküdt, aztán megszólalt:

— Alick, sok mondani valóm volna neked.

— Pedig nem szabad sokat beszélnie — nagyon elfárasztja magát vele.

— Lesz elég időm a pihenésre a földben Alick, nem gondoltál te soha arra, mi lehet az oka annak, hogy én téged annyira szeretlek?

— Sokszor tündöttem rajta — de nem bírtam megfejteni.

A beteg gyengéden simogatta meg az ifju kezét.

— Megmondjam?

— Igen.

— Mert annak a férfinak a gyermeke vagy, a kit szerettem — annak a férfinak, mondom, a kit igazán és hűségesen szerettem — de hiába.

Alick élénk érdeklődéssel hajolt közelebb a beteghez.

— Micsoda? hát kegyed az, a ki atyámnak első szerelme volt?

— Igen, én vagyok Farnham Kata. Atyáddal jegyben jártunk, férj és feleségnek kellett volna lennünk; csakhogy ő elfelejtett engem és mást választott élettársul — tette hozzá keserű hangon.

— Farnham kisasszony, engedje meg, hogy ezt a dolgot elmondjam úgy, a mint boldogult atyámtól hallottam. Higye meg nekem, hogy kegyeden kívül sohasem szeretett életében igazán senkit. Szegény anyám maga is nagyon jól tudta, hogy bár atyám mindig szelid és gyengéd volt vele szemben, mégis drágább volt előtte a kegyed emléke és nagyobb a szeretete iránta, mint hozzá. Egyszer elmondott nekem mindent. Elmondotta, miképpen váltak el egymástól azzal az ígérettel, hogy egymásra várakozni fognak.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A petróleum olcsóbbodása. A magyar-osztrák petróleum — kartel a petróleum árát, mint a hogy a Kereskedők Lapja jelenti, métermázsánként 2 és fél koronával leszállította.

Nagyváradai hetivásár.

A nagyváradai piacon 1905. április hó 3-ik napján tartott vásárbán eladott természetmenyek és élelmi szerekeknek árjegyzéke:

Tiszta buza 17.20 17.— 16.80 Kétszeres buza 15.— 14.80 14.60 Rozs 15.— 14.80. 14.60 Árpa 15.20 15.— 14.80 Zab 14.30 14.20 14.— Tengeri 17.— 16.60 16.40. Borsó 46.—. Lencse 50.—. Bab 31.—. Köleskása 28.—. Burgonya 7.40. 100 kiló lángliszt 29.40. Zsemlyeliszt 29.—. Fehérkenyérliszt 28.80. Barnakenyérliszt 25.60. Széna fuvarral 8.40. Szalma fuvarral 2.—20. Szó zott szalonna 136.—. Zsup-szalma —20. A'om-szalma —14. 1 köbméter bükkfa 6.—. Tölgyfa 5.60. Cserfa 6.60. 1 kiló marhahus I. o. 1.12, 1 kiló marhahus II. o. 1.04, 1 kiló marhahus III. o. —.96. 1 liter ó-bor 1.—, 1 liter új-bor —72, 1 liter pálinka —72, 1 liter szilvapálinka 1.60, 1 liter szesz 2.— 1 mm. kőso 21.50. 1 mm. nyers faggyu 50.— 1 mm. olvaszt. faggyu 70.— 1 mm. szappan 50.— 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju 1 —. 1 hltr. ó-bor 64.— 1 hltr. újbor 40.— 1 mm. mész 1.80. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.— 1 hltr. kendermag 30.— 1 hltr. köles —. 1 hltr. reepeze —. 1 hltr. dió 36.— 1 hltr. mogyoró —. 1 hltr. aszalt szilva 34.— 1 kg. savanyu káposzta 32.— 1 kg. szalonna nyers 1.60. 1 kg. sertéshus 1.36. 1 kg. vereshagyma —.50. 1 kg. foghagyma —.70. 1 kg. bors 2.40. 1 kg. paprika 6.— 1 kg. barna kenyér —.22. 1 liter kőolaj —.44.

Forgalmi kimutatás 1905. április 3-án Tiszta buza körülbelül 240 hltr. Kétszeres buza 70 hltr. Rozs 120 hltr. Árpa 160 hltr. Zab 200 hltr. Tengeri 300 hltr. Burgonya 250 hltr.

Lábas jésságok: Hizott sertés mintegy 50 drb. Félhizott 70 drb. 2 évestől feljebb 200 drb. 1 évestől 2 évesig 280 drb. Süldő 320 drb. Malacz 420 drb. Vágó marha 140 drb. Jármos ökör 350 drb. Fejős tehén 200 drb. Borju 271 drb. Bivaly — drb. Juh és keeske 40 drb. Ló 602 darab.

Marha ártáblázat 1905. évi április. 3-án. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 630—720 korona. 1 pár II-od rendű jármos ökör 520—620 korona. 1 pár III-ad rendű jármos ökör 360—500 korona. 1 drb. fejős tehén 160—350 kor., 1 drb. vágó ökör

160—280 kor., 1 drb. vágó tehén 150—260 kor., 1 drb. veres borju 30—52 kor., 1 drb. fél éves borju 50—84 kor., 1 drb. egy éves borju 60—120 kor., 1 drb. két éves borju 70—200 korona. 1 drb. hizott sertés 120—130 kor., 1 pár fél éves sertés 34—48 kor., 1 pár egy éves sertés 64—90 kor., 1 pár két éves sertés 94—156 korona. 1 drb. igás ló 160—300 korona. 1 pár ökörbőr 44—50 kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor., 1 pár borjubőr 10—20 kor., 1 pár lóbor 10—20 korona.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, ápr. 4.

Buza apr.-re	—	—	—	18.26
Buza máj.	—	—	—	18.24
Rozs apr.-re	—	—	—	14.52
Tengeri májusra 1905.	—	—	—	13.48
Zab apr.-ra	—	—	—	14.92
Repcze aug.-ra	—	—	—	23.30

Értéktözsde.

Budapest, ápr. 4.

Osztárhitelrészvény	—	—	—	512.94
Magyar hitelrészvény	—	—	—	806.50
Leszámitoló bank	—	—	—	464.50
Rimamurányi	—	—	—	514.—
Oszták-m. államvasuti részvény	—	—	—	649.—
Közúti vasut	—	—	—	569.50
Városi villam s vasut	—	—	—	339.—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905. ápr. 4-én.

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	118.70
Magyar koronajárdék 4%	—	—	—	98.35
Magyar koronajárdék 3½%	—	—	—	89.75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	—	—	—	98.75
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény	—	—	—	98.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölesön	—	—	—	222.75
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	—	—	—	172.—
Oszták járdék papirban	—	—	—	100.10
Oszták járdék ezüstben	—	—	—	100.50
Oszták járdék aranyban	—	—	—	1.20
Oszták korona járdék	—	—	—	100.50
1860. oszt. államsorsjegyek	—	—	—	157.75
Oszták-magyar bankrészvény	—	—	—	16.45
Magyar hitelbank részvény	—	—	—	774.—
Oszták hitelbank intézeti részvény	—	—	—	679.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	—	—	—	66250
20 frankos arany (Napolendor)	—	—	—	190.5
Német birodalmi márka	—	—	—	11.7.15
London vista	—	—	—	23995
Páris vista	—	—	—	95.35
márkás 20 arany	—	—	—	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagy magtárkiadó.

Várad-Velenczén avolt, Weinberger-féle telepen. Ertekezhetni a KALAPGYARBAN Fried ánder Hermannál. Telefon: 143.

HIRDETÉSEK

jutányos árban felvételnek a

„TISZÁNTÚL”
kiadóhivatalában.

A nagy elárusítás megkezdődött a Zöldfa-utcán.

Megvettük a SZABÓ TESTVÉREK

mindkét rőfös vászon és rövidáru üzletét az egyik a *Zöldfa sörcsarnok mellett*
a másik a *Zöldfa kávéházzal szemben*, a mai naptól a

nagy elárusítás megkezdődött.

Tisztelettel KOVÁCS L. és TÁRSA.

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején

Ne sajnálja senki a fáradságot arra,
hogy a *most érkezett*

tavaszi

ujdonságokat

megtekintse. 971

Az árak meglepő olcsók!

Nagyvárad város polgármesterétől.

Felhívás pályatervek készítésére.

Nagyvárad thjf. város törvényhatósági bizottságának 1904. évi április hó 18-ik napján 120—4313. szám alatt hozott határozata folytán pályázatot hirdetek a város tulajdonát képező és Nagyváradon a Szt. László-téren fekvő

»Fekete Sas«-szálloda ujjáépítéséhez szükséges 1:200 léptékű vázlatos tervek és tájékoztató költségvetések elkészítésére.

Az építési programot és a feltételeket összes mellékleteivel a városi mérnöki hivatal fogja a jelentkezőknek rendelkezésére bocsátani.

A pályázatban csak magyar állampolgár vehet részt.

A pályaművek közül a három legjobb munka a bíráló bizottság döntéséhez és javaslatához képest sorjában 1600 korona, 1200 korona és 800 korona pályadíjjal jutalmaztatik. A város fenntartja magának a jogot, hogy egyes nem jutalmazott terveket 500 koronáért megvehesse.

A jutalmazandó vagy megvett munkákkal a város szabadon rendelkezik, azok a város tulajdonába mennek át.

A kivitelre kerülő terv tulajdonosa köteles lesz az építmény részletes kiviteli terveit, amennyiben ezzel őt a város megbizta 5400 koronáért a város részére elkészíteni.

Pályázati határidő 1905. szeptember hó 30-ik napjának déli 12 órája.

A tervek jeligével ellátva a lepecsételt s a pályázó teljes címét tartalmazó jeligés levelekkel együtt Nagyvárad város polgármesteri hivatalához nyújtandók be.

Nagyvárad, 1905. évi márczius hó 16-án.

Rimler Károly,
polgármester.

„Nagyváradai Hitelbank“

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

házak és földbirtokokra 10—50 évi időtartamra a legolcsóbb kamatláb és a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses jelzálogkölcsonöket nyujt,

melyeket a legrövidebb idő alatt folyósít. Kölcsonkérő részről hiteles telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv és esetleg községi becsü-bizonyítvány mutatandó be. Drágább kamatozású kölcsonöket bélyeg és illeték-mentesen convertál.

Elfogad betétkönyvecskére és folyó számlára:

6 hóig elhelyezett 5%-os kamatot összeg után 5%-os fizet.

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat. Értékpapírok, ékszeres és terményekre előleget ad. **Az igazgatóság.**

ÉRDEKEL MINDENKIT,

hogy mily előnyösen lehet vásárolni **Klein Menyhért** jóhírű divatáru üzletében

Szt. László-tér, holdas templom mellett, hova naponta érkeznek szebbnél szebb *tavaszi costum pongyola*, és *blous kelmék*, *cosmanosi Dalem*, *creton*, és *zephir* ujdonságok, *Schroll siffon creàsi vásznak* és házi berendezéshez szükséges áruk, melyeket minden versenyt kizáró árban árusít.

Uj rendszerű egység árain:

120 czm. széles gyapju pongyola és blous kelmék 58—83—115 kr III Czérna és silk zefir nagy választékban — — — 11 és 19 kr
140 angol costum kelme 96—118—135 kr III Cosmanosi Delin, Volin — — — — — 27—33—36 kr

TELEFON 584.

Tavaszi árjegyzék ingyen